

rogauj. num auderet Flander ille annorum fortasse sexdecim mea domij custos relinqui usurg victu . 84. 199
Dauemannij et mea domij lectum habiuery, maluit hoc adolefcenti facere quam in Flandriam reuertij, sed ne
multis diebus post meam profectioem, pestilentia contagium in meis adibz cum extinxit. Longius progr-
dior quam intenderam, valent reliquij. Toto hoc Octobrij fui apud D. Herbertum in Stockum. Ibi mi-
ueni Petrum Sacl & Gerardum Dauemannum cui puerum illum commiseram alendum. Dixeram Dani-
elji Cons. cum discederem Brema nisi remouendum curaret Cantorem illum quem mihi scit obiectum
esse, ad impediendum quidquid pertinet ad religionis purgationem non esse me in posterum rediturum
ad meam functionem. Hoc ita probe ab illo curatum est ut jam data sit Cantorij uxor. Affuit scilicet
Gerardus cum in Schola remotis scammis hilarem sumerent, nuptiarum diem concionatores Lutheranicj
cum Magistris (excipe Henricum & Rothardum) item cum multis ciuibz in tanto luctu publico poti-
tantes, et saltantes. De Domino Johanne Otterstedio nimis vehementer accipit quod scripsi. Impulsus
a vicinis nostris quos nesci (alter est magis nominis, alter disertus.) compressit orationem suam diutius
quam expediebat Ecclesia. Nam cum iam Franciscum & Cornelium sibi subduclor carneret, & sibi
in eandem aedem adductum aemulum brassuicensem qui non dubitaret plenis tibijs smectiorie Dolhine
dissimulatores insectarij: vniuersis ei resisset, & spatio duorum aut trium mensium subinde e suggeste fu-
sententiam suam de rebz controuersis liberrime professus fidente maxima parte Senatus inter clamore
et ferricula menta Diaboli et membrorum ipsius. fatali pestilentia correptus e viuis concessit. Cuius mortem
cum nobis nuntiata esset, in aedibus Herbertij apud Osnobrugum ego largiter lacrumauj. Albertus
hoc (inquit) funus Cornelij fugam tam cito subsequutum fatale futurum est Schola & Ecclesia.
Scripsi illic eijs Epitaphium & per Dauemannum nisi Daniels, adscriberem sibi, nisi protus obru-
tus essem literis scribendis. postulauj per Epistolam quia nondum ita sedata pestis est, ut peregrinor ui-
uener possim reducere, ut Scholarcha sex reliquis Magistris Scholam committant. Et mihi interra
expresse respondeant, videntur amittere deturbatores illos Scholasticae uocationis per quos iam pridem
nihil licuit bonij facere, an mihi nuntium remittere, me ad utranq; indifferenter esse, neq; alia conditione
esse ad Scholasticam munus rediturum. Hermannus Werenberch Senator aedilis in aede ex qua hoc
ipso id agente expulsus est D. Corn. paucis diebus post mortem Johannis cum prandisset domij
multa de nouis aedibus glorians quas apud ciuilem campum adificabat, egressus a meridie porta, una
cum D. Johanne scultre. haud procul a mola commouery sibi sensit praecordia, mox cum se in pede
mola collocasset, exiit pronus in faciem nec vocem edidit, nec deinde in terris fuit. Sic percussa
Doming dorsum contemptoribus, nec tamen alij tam horrendis exemplis prudentiores fiunt. Multa
Brema millia pestis sustulit, & fere optimos quosq;. Vale frater dilecte, et me tujs precibus Iuua. Sa-
luta uxorem et Socerum et M. Francis. meus Socer et mea cura comunx te tuamq; saluant.

D. Daniels Cos.
Gerard. Dauem.

Tribus adolefcentibus
Duisburgj. 3. Idj Nouemb. 1. 5. 6. 6.

Jacobe Commeline, Alex. Blondelle.
Henric. Laurweer. Heidelberg.

Pax Christi.

N. 160)

Adolescentes animo meo iucundissimj qui me vestris officiosis & suauibus literis pariter honorastis,
Jacobe Commeline, Alexander Blondelle, Henric Laurweer. Tres strenujs militibz literaria exercitati-
onis. Vestris vulgi verbum una fidelia plures parietes. Cuius enim possit unj singularim respondere ta-
multis? Omnes vos amo in corde meo, gratulor omnibz, omnes enim intelligo uno iugo mihi ad amplifica-
tionem gloriae Dei, etsi autem ista atar solet inconsulta esse et improvida, de vobis tamen certum
est credere, non ita vos rationis aut consilij imopes esse ut non cogitetis quotidie quantas opes & quantj
pretij thesauror a vobis in posterum expellet Ecclesia qua non ignorat in hoc ipsum vos esse diuina prom-
dentia segregator ut cognitione artium ac linguarum non vestris commoditatibz, non huic saeculo malo, sed

[= h. 2er. 6. 19 = N. 88]

mulierum fidelium hominum usibus seruiatis, promae sollicitè prouidendū ne vos à scopo vestro dimo-
 uej patiamini. nihil est perniciosius in tota natione studiorum neq; ulli scopolū ē magis infamis nau-
 fragijs eorum imprimis adolescentum quos videt Spiritus veterator non luxu, non libidine, non alijs
 vulgaribus armis expugnari posse. Quam multos adolescentes summo nixu hic annis triginta Ecclesie
 preparauj? Imo Dominus non ego, & quidem quoad fuerunt paruuli tamq; apud nutricem vos
 processu bene videbantur intelligere quantum boni esset mortalibus positum in propagatione Euā-
 gelij, nempe quod DEI Filius vitam et immortalitatem regionibus inducit per Euangelium. Quā
 atrociter hestes paruo gregi incubant, quam Ecclesiam appellamus; intelligebant hoc quoq;. Et iam
 nunc tantum erat in eis studium, zelus, ardor ad succurrendam, ut non dubitarem statuere citō
 futurum, ut animas suas profunderent, quam ab assertione veritatis, hoc est, à subleuandis Ecclē-
 sia laboribus sese unum unguem dimouej paterentur. Sed heu miseria; postquam liberis viuendj po-
 testas data est, totaq; impune Saburra permisit sparsisse oculos iam candidj umbo, ut est apud
 Persum. Postquam cecit Mundi splendor animis eorum illucescere, vilescunt continuo apud eos Ec-
 clesie studia, sectantur rubras maiorum leges, discunt pecunia auaritia, venantur beneficia Ecclē-
 astica, & sapiunt sua quidem sententia si florere domj & publici quam diu noctesq; cruciarj ma-
 lunt, si discipulic intentj illustrioribus, honestum locum sortiri malunt. in Aula, in Curia, in Republica
 quam semper ridiculi esse, semper contemptum, probra & plagas pati in Ecclesia. Quorsum hæc? di-
 cam, cum tota fere Europa tam matura sit ad Messem, neque ulla parte grauij laborent coetj
 anxie quærentium DEVM, quam penuria fidelium ministrorum, tum in Schola tum in Ecclesia
 vehementer optarim si fieri posset, omnes adolescentes in quibus sunt præclara ingenia post artium
 ac linguarum mediocrem perceptionem toto pectore incumbere in doctrinam de DEO, ut nūc q̄do
 incredibilis quadā violentia caelum effringitur, vestra etiam iuuentutis certatim & gladiatorio
 (ut ita dicam) animo auctor errores gladio spirituali iugulet. cultusq; sacrilegos, et quidquid Jesu
 Christi Seruatoris nostrj regno aduersum est, celestis sapientie professione differat, dissipet, disperdat.
 Sed hæc aliar fortasse nunc enim punctum temporis agri quidem: sed tamen auide, necessarijs
 negotijs detrahi, ut vobis carissimis adolescentibus quantumcumq; possem operam darem. Saluat vos
 mea comuñ, Bartholomæus, Illermur Vossig, & Iperius. Salutate Abrahamum & Mercatorem,
 quos scio Ecclesia seruitio deuotos esse. Salutate & Renckelium optima parentis filiu. Valete in Do-
 mino et ut illo tali Træceptore dignum est, ita mores, studiaq; et vitam vestram instituere. Valete.
 3. Idj Nouembr. Duisburgj. 1566.

+
 satis p̄ce
 et lux & vid.

Subuena

quidam...

N. 167)

Omnis cum vos vobis

Pax Christi.

Johannes Mosang.

P. vert. Joh. E. Wirg. Pro tam cradita epistola exmie Doctor tibi magnas gratias ago. Quod uxorem charam et dulces
 liberos domi habeas laudo. Quod meam accusas ignauiam qui paruū inuomoditatis causa sic fuger-
 im semel, ut rursum pugnare non audeam: habeo quod modeste pro me respondeam. Non me impulerūt
 inuomoditates ut fugerem, ac ne fugj quidem. sed quam propter pestilentia contagium scholasticj
 congressj volente Magistratu essent intermissj & mijs contubemales reuocati à suis me domj solū reliq-
 sent. Ego longe alias necessitates sequens, quæ neq; tibi ipsi sunt incognita, arripuj occasione et im-

[= Mox. a. 12. N. 89]